

MARCUS TULLIUS
CICERO
kirjeitä
V U O D E T V A L T I O M I E H E N Ä

SUOMENTANUT
VELI-MATTI RISSANEN

Gaudeamus

KONEEN SÄÄTIÖ

Koneen säätiö on tukenut teoksen suomennostyötä.

Kannen suunnittelu: Jukka Aalto

Copyright © 2021 Suomentaja & Gaudeamus

Gaudeamus Oy
www.gaudeamus.fi

KL: 91.173 • UDK: 931/939

ISBN 978-952-345-127-8

Painopaikka: Tallinna Raamatutrükikoja OÜ, Tallinna 2021

Sisällys

<i>Johdanto</i>	7
Kirjeet	9
Kirjeen tie	13
Kirjeiden perintö	15
Suomennoksesta	18
Tarinan henkilöt	19

KIRJEITÄ

<i>Politiikan huipulla</i> (kirjeet 1–55)	33
<i>Maanpaossa</i> (kirjeet 56–89)	130
<i>Takaisin Roomaan</i> (kirjeet 90–185)	166
<i>Kilikia</i> (kirjeet 186–302)	298
<i>Kansalaissota</i> (kirjeet 303–401)	467
Viitteet	603
Kirjallisuus	657
Kirjeiden numerointi	661
Ciceron elämä ja Rooman vaiheet	669
Kiitokset	672
Suomentaja	672